



LAReS

Lowlands
Archaeological
Research
Service

Nieuwbouw aan de Eikevlietbaan te Puurs. Archeologienota

E.N.A. Heirbaut
V. Vandenbussche
A. Monden



Colofon

Titel: Nieuwbouw aan de Eikevlietbaan te Puurs. Archeologienota.
Auteur: Elly N.A. Heirbaut, Vanessa Vandenbussche & Alissa Monden
Grafische illustraties/GIS: LAReS

Rapportnummer: LAReS-rapport 469

Projectleider/veldwerkleider: Elly N.A. Heirbaut
Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service
Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: juli 2021
Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

© LAReS bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

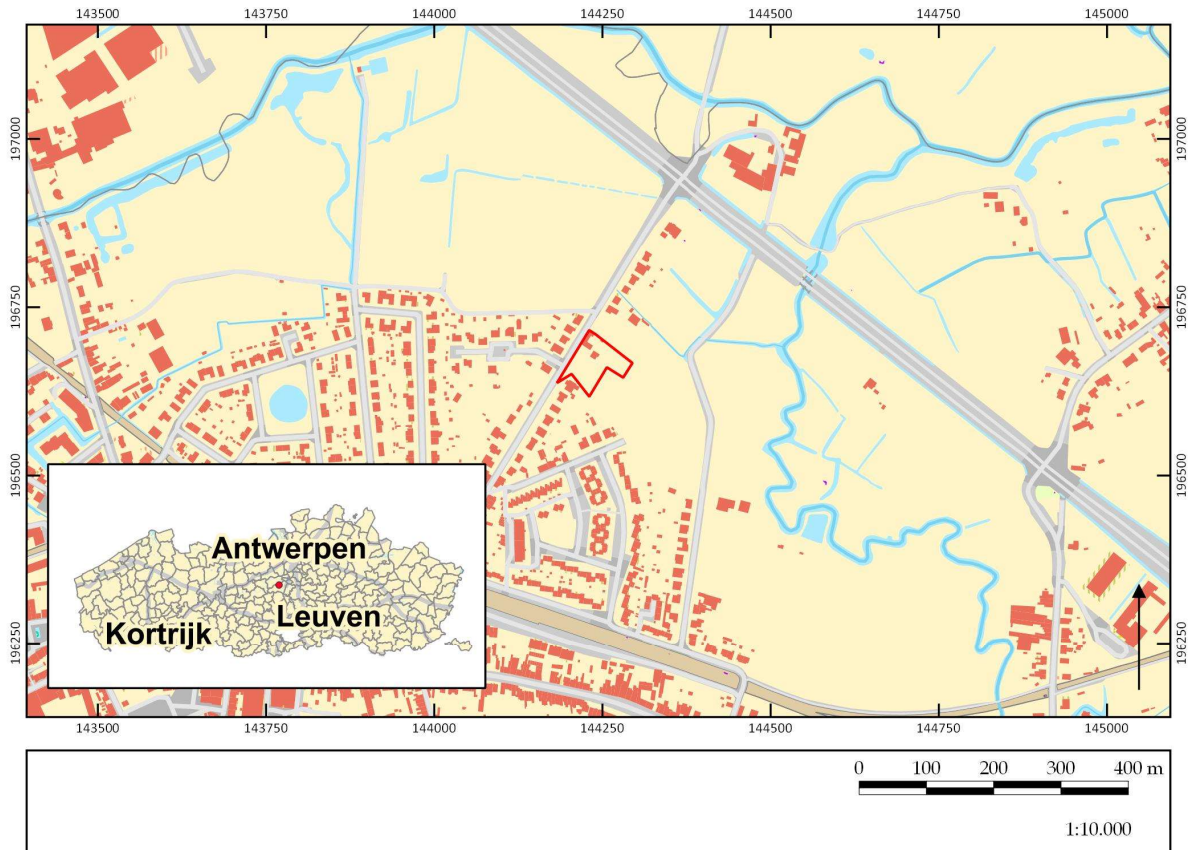
Deel II. Programma van Maatregelen

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	4
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
3 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	6
3.1 SAMENVATTING GEPLANDE WERKEN	6
3.2 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL	7
3.3 AANBEVELINGEN	7

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Eikevlietbaan te Puurs-Sint-Amands (provincie Antwerpen). Het omvat twee percelen met een totale oppervlakte van ca. 4.640 m². Binnen het terrein staat momenteel een woning met kelders aan de straatzijde, een diepe aalput, een waterput, stallen en een betonnen zwembad met poolhuis/tuinhuis in baksteen alsook twee achterliggende garages (1 voor vrachtwagens, 1 voor personenwagens). De rest van het terrein is onbebouwd. De opdrachtgever plant de bestaande bebouwing te slopen en twee meergezinswoningen met parking op te trekken (fig. 1).



Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Eikevlietbaan , Puurs
Ligging	Eikevlietbaan 46, 2870 Puurs
Kadastrale gegevens	Puurs, 1 ^e afdeling, sectie B, percelen 784H, 782c.
Bounding Box	144230.3, 196715.5 144294.8, 196667.0 144280.8, 196645.9 144256.3, 196660.8 144230.3, 196617.8 144204.2, 196650.9 144182.3, 196638.1
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2021G35
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut, LAReS Vanessa Vandenbussche, LAReS Alissa Monden, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Termijn	juli 2021
Geplande ingreep	- sloopwerken van de reeds bestaande woningen - nieuwbouw
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 4.640 m ²
Totaal oppervlakte geplande werken	ca. 3.100 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota, bureauonderzoek

3 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

3.1 Samenvatting geplande werken

Het plangebied was historisch gezien lange tijd in gebruik als landbouwgrond. Pas halverwege de 20^e eeuw is het deels bebouwd. Vanaf dat moment kent het terrein verschillende aanpassingen en wijzigingen die een grote impact gehad hebben op het bodemarchief:

- hoewel de bouwplannen niet voorhanden zijn, is bekend dat onder de woning een kelder aanwezig is met een diepte van ca. 2,1 m;
- er kan vanuit gegaan worden dat de woning is gebouwd op vaste grond; dit betekent dat tenminste over een diepte van ca. 40 cm alles afgegraven is. Het is zelfs mogelijk dat er dieper is gegraven, om ervoor te zorgen dat de funderingsplaat en funderingsmuren vorstvrij zijn;
- in de tuin is een zwembad aangelegd met een diepte van 1,75 m;
- de voormalige boomgaard (hoogstammen) is geroid en vervolgens is een voetbalveld aangelegd;
- het voetbalveld is vervolgens weer gesloopt waarna het terrein is verwilderd;
- het terrein is door OVAM in 2008 al grotendeels afgegraven in functie van een asbestcementdraaiingsanering.

Met het uitgraven van het zwembad hebben ze de grond over het perceel verspreid. Verder is nog een verhoogde strook van 30 x 3 m aangelegd met groenafval en puin. Deze verhogingen kunnen ook waargenomen worden op het DTM. Tot slot is in 2018 een mazouttank uitgegraven en is de put hervuld met grind. Al deze werken hebben een grote impact gehad op het bodemarchief (fig. 30).

De opdrachtgever plant de bestaande gebouwen (woning, garages, stallen en zwembad) te slopen (fig. 6) en het plangebied te gebruiken om twee meergezinswoningen met parking te bouwen (fig. 7-10).

Meergezinswoningen A en B bestaan uit twee verdiepingen. Gebouw A zal een ondergrondse parking hebben die zich uitstrekt onder het volledige gebouw en achterliggende terras. De bouwput om de garage/kelder aan te leggen zal ca. 4 m diep, 5,85 m lang en 1,70 m breed zijn. De funderingsplaat zal ca. 47 cm dik zijn.

Ten noordwesten van gebouw A (aan de straatkant) is de inrit van de parking gelegen, evenals een trap van de kelder richting blok B. Het grootste deel van de nieuwe ondergrondse parking bevindt zich op de locatie van de te slopen woning (die onderkelderd is) en het te slopen zwembad en wordt bijgevolg grotendeels aangelegd in verstoorde grond.

Blok B zal gebouwd worden op funderingspalen (fig. 8). Het gebouw zelf zal zich boven het huidige maaiveld bevinden, dit in regel met de voorwaarden die door Natuur en Bos zijn aangelegd om te zorgen dat het van nature natte gebied zijn natuurlijke drassige karakter kan behouden; dit in functie van de flora en fauna. Dit betekent dat alleen ter hoogte van de funderingspalen de bodem verstoord zal worden en dat deze verstoring bijgevolg zeer lokaal en minimaal is.

Ter hoogte van de inkom van blok B wordt een bovengrondse fietsenstalling, een parking uit grindgras en een weg uit betontegels aangelegd. Een brandweerweg uit grindgras wordt in het noorden naast blok A en in het noordwesten voor blok B aangelegd. Voor het aanleggen hiervan wordt alleen de bovenste 20 cm van de bodem afgegraven en verstoord, en dit over een oppervlak van 29,46 m² enerzijds en 26,42 m² anderzijds.

Op basis van de hierboven beschreven verstoringen die in het verleden op het terrein hebben plaatsgevonden en het gegeven dat de ingrepen in mogelijk onverstoorde bodem zeer beperkt zijn (zo zal gebouw A grotendeels gebouwd worden in grond die al verstoord is door de voorgaande bebouwingen; gebouw B wordt op een palenstructuur gebouwd die alleen lokaal en minimaal verstorend zal zijn), is duidelijk dat de geplande werken geen heel grote impact op de bodem zullen hebben.

3.2 Kennisvermeerderingspotentieel

Potentiebepaling

Hoewel op basis van de landschappelijke situatie van het plangebied kan wel gesteld worden dat er een gradiëntsituatie aanwezig is en de landschappelijke situatie aantrekkelijk is voor de jagers-verzamelaars uit het paleo- en mesolithicum, blijkt uit de geïnventariseerde verstoringen dat deze potentie sterk naar beneden bijgesteld moet worden aangezien de bodem al grotendeels verstoord is (o.a. door de afgravingen van OVAM), waardoor er nog maar weinig kans is op het treffen van een in situ steentijdartefactensite.

Hetzelfde kan besloten worden voor de jongere perioden. Zelfs indien er zich relictten uit de diverse archeologische perioden op het terrein zouden hebben voorgedaan, zullen deze al grotendeels verdwenen en/of verstoord zijn.

Kennisvermeerderingspotentieel

Er zijn voldoende argumenten om te stellen dat het plangebied zich in een archeologisch interessante zone bevindt, hoewel de huidige archeologische kennis toch nog als enigszins beperkt kan worden beschouwd. Het feit dat het terrein al grotendeels verstoord is, verkleint het kennisvermeerderingspotentieel danig. Er kan besloten worden dat er sprake is van een zeer gering kennisvermeerderingspotentieel.

3.3 Aanbevelingen

Vanuit de bureaustudie kan geconcludeerd worden dat er voor dit terrein sprake is van een zeer geringe potentie wat betreft de periode paleolithicum tot en met de late middeleeuwen. Het wordt raadzaam geacht vanuit een kosten-batenanalyse, waarbij rekening is gehouden met de inspanning van verder onderzoek in functie van kennisvermeerdering, geen verder onderzoek aan te bevelen en het terrein vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen.